

**kunst
magazine**

www.kunstmagazine.net

NR.6 - APRIL - MEI 2020

**De Wunderkamer
van Meester
Jan Frederik
De Cock**

**De hut van
Meester
Pieter Cornelis
Mondriaan**

Helena Schepens – Ellerbeckia

Sybren Van Wesemael - BOL-III-2

Johan Valcke

Zilversmeedkunst, een schat van een kunstdiscipline.

In de kunst- en designbeurs “Collectible”, in Brussel presenteerde mijn galerie van 4 tot 8 maart dit jaar, werk van David Huycke en Helena Schepens, beiden zilversmeden. Er was ook de schitterende keramiek van de Zweedse Hanna Hyving, maar dit terzijde. De aanleiding voor dit stukje ligt in de reactie van het publiek in Collectible op het werk van de eerste twee kunstenaars. Tot mijn stomme verbazing herkenden bijzonder weinig bezoekers dat het om zilversmeedwerk ging. Sommigen zagen er keramiek in, zeker als het om gezwarte of gepatineerde stukken ging. Anderen dachten aan een of ander metaal, maar, ik herhaal het, weinig mensen herkenden er zilver in.

Het deed me een alarmpje afgaan over de situatie van de zilversmeedkunst in ons land. Ik werd als het ware terug gekatapulteerd in het verleden, naar 1988 om precies te zijn, jaar waarin we het tijdschrift “Belgisch Kreatief Ambacht” met als thema “Requiem voor de zilversmeedkunst” publiceerden. In het “Editoriaal” schreef ik : ... Het métier ligt op sterven bevestigden verschillende deskundigen ons waar wij dachten dat het helemaal dood was, want een goede zeventig jaar na de producties van Henry van de Velde en Philippe Wolfers wordt er geen hedendaags zilveren vaatwerk vanuit een persoonlijke visie meer gedreven. Problematisch is dat Vlaanderen er ook niet van wakker ligt, op een paar uitzonder(l)ingen na waar we onszelf bij rekenen (einde citaat).”

Ik deed een kort onderzoek naar de situatie vandaag en merkte dat er toch iets veranderd is, want er zijn vandaag nog zilversmeden op hoog artistiek hoog

niveau aan het werk. Dik zijn ze niet gezaaid, maar elk van die mij bekende kunstenaars bouwt verder aan zijn visie en vormgeving. Ik noem er enkele zoals David Huycke, Helena Schepens, Georges Cuyvers, Siegfried De Buck, Rembrandt Jordan en Nedda El Asmar. Er is ook Joris Kuyl die vooral restauratie van zilversmeedwerk deed, maar zich nu herbront in een hedendaags werk. Rembrandt Jordan drijft prachtige bas-reliëfs in koper en zilver. Of een Siegfried De Buck, die in zijn meer dan 40-jarige loopbaan, nationaal en internationaal waardering verwierf, en recent een massief zilveren knop voor een wandelstok smeedde, zoals gezien op een schilderij van Van Eyck. Hij omarmt wel de huidige technologie door een 3D versie toe te staan van dat object. Een andere vaste waarde is Georges Cuyvers, meer dan 40 jaar actief, op nationaal en internationaal vlak. Een pur sang zilversmid die in zijn vormgeving vertrekt van nogal natuurlijke vormen. De jongste mij bekende zilversmid, Sybren Van Wesemael, heeft een eigen atelier, maar creëert slechts nu en dan. De meeste vermelde zilversmeden produceren zelf hun werk, maar het kan ook anders zoals in het oeuvre van Nedda El Asmar, die vanuit haar kennis en visie als zilversmid/designer voor gerenommeerde internationale firma's ontwerpen smeedt.

Wat echter met het doorgeven van al die kennis en schoonheid? Er worden nog altijd opleidingen zilversmeden aangeboden, o.m. in PXL Hasselt, maar weinig jongeren happen toe. En daar ligt het (zilveren) kalf gebonden. Het is arbeidsintensief werk waarvan je pas na een relatief lange tijd de resultaten ziet en er een al even behoorlijk lange tijd over doet om het métier

Siegfried De Buck – wandelstok Van Eyck

Georges Cuyvers

Nedda El Asmar - Candle Stick

te beheersen. Een uitdaging die velen afschrikt en ik kan ze geen ongelijk geven, hoewel ... Nu we moeten toegeven dat er een beperkte markt is en weinig podia waarop zilversmeden hun werk kunnen tonen. Het DIVA in Antwerpen biedt zo'n podium via zijn uitgebreide collectie hedendaags zilver van onze makers, via workshops en expo's. Ook Designmuseum Gent biedt een referentiepunt met een aantal opmerkelijke creaties van o.m. Jean Lemmens, David Huycke en recent Helena Schepens. En er is de internationale erkenning die onze edelsmeden krijgen, zoals, om er maar enkele te noemen, prijzen voor David Huycke (o.m. De Bayerischer Staatspreis 2019) en Helena Schepens in de Zilvertriennale van Hanau, recent getoond in DIV; selectie voor de Homo Faber expo van de Michelangelo Foundation of de Loewe Foundation.

De discipline heeft blijkbaar voldoende potentieel om nieuwe kunstenaars aan te trekken. De collecties van DIVA en Designmuseum Gent kunnen daar een rol in spelen. Maar een keer een internationaal evenement in ons land organiseren, zoals indertijd "Een schitterend feest" (1993) tijdens Antwerpen 2000, kan helpen een aantal jonge durvende makers over te streep te trekken, om de geheimen en de schoonheid van zilversmeedwerk te ontdekken.